

Koja dokumentacija je potrebna operateru bespilotnog vazduhoplova?

Prilikom upravljanja bespilotnim vazduhoplovom operater bespilotnog vazduhoplova mora pri sebi da ima:

- Potvrdu o položenoj proveru znanja (ako je bio obavezan da polaže)
- Odobrenja* Direktorata (ako je bio obavezan da zahteva ta odobrenja)
- Uputstvo proizvođača za korišćenje vazduhoplova u štampanom ili elektronskom izdanju
- Dokument kojim se dokazuje zdravstvena sposobnost operatera

* Odredbe pravilnika ne oslobađaju vlasnika, odnosno operatera bespilotnog vazduhoplova obaveze da pribavi dozvole drugih nadležnih organa koje su neophodne za obavljanje delatnosti kojom namerava da se bavi.

Kako se podnosi zahtev za izdavanje odobrenja*?

i Uz zahtev podnosilac je dužan da dostavi kopiju važećeg ugovora o osiguranju od odgovornosti za štetu koja se upotrebom pričinu trećim licima.

Zahtev se podnosi najkasnije 15 dana pre planiranog leta, na obrascima čiju sadržinu i izgled utvrđuje Direktorat, na email adresu flight-permissions@cad.gov.rs

Zahtev može da se odnosi na jedan let ili seriju letova u periodu od najviše 30 dana.

Za svako video snimanje ili fotografisanje iz vazduha, **OBAVEZNO** je i odobrenje Ministarstva odbrane Republike Srbije!

* U rešenju kojim odobrava letenje bespilotnog vazduhoplova Direktorat može, u zavisnosti od okolnosti konkretnog slučaja, da odredi dopunske uslove koje podnosilac zahteva mora da ispuni.

Koji su zahtevi za letenje stranih bespilotnih vazduhoplova?

Strani vazduhoplov može da leti u vazдушnom prostoru Republike Srbije na osnovu odobrenja koje izdaje Direktorat, a nakon pribavljanja saglasnosti ministarstva nadležnog za poslove odbrane.

Koje uslove treba lice da ispuni za upravljanje bespilotnim vazduhoplovom?

Mora da bude punoletno lice, koje je zdravstveno sposobno i koje je položilo proveru znanja.*

Smatra se da je operater mentalno i fizički sposoban da upravlja bespilotnim vazduhoplovom ako poseduje neki od sledećih dokumenata:

- Važeće lekarsko uverenje klase 1 ili 2 izdato u skladu sa propisom kojim se uređuje letačko osoblje.
- Važeće lekarsko uverenje klase 3 izdato u skladu sa propisom kojim se uređuju dozvole kontrolora letenja, centri za obuku i vazduhoplovno-medicinski centri.
- Važeću vozačku dozvolu.
- Lekarsko uverenje izdato u skladu sa zakonom kojim se uređuje bezbednost saobraćaja na putevima, koje nije starije od 5 godina.

Šta je provera znanja?

To je test na računaru koji se polaže u prostorijama Direktorata. Kandidat podnosi Direktoratu pisani zahtev za proveru znanja koje je neophodno za bezbedno korišćenje bespilotnih vazduhoplova. Važenje potvrde nije ograničeno.

Informiši se o ispitima kao i o terminima polaganja na <http://www.cad.gov.rs>

Koji događaji se prijavljuju Direktoratu?

Obaveza prijavljivanja Direktoratu ne oslobađa vlasnika, odnosno korisnika bespilotnog vazduhoplova obaveze prijavljivanja drugom nadležnom organu, ako je takva obaveza ustanovljena drugim propisom.

Svaki događaj koji je nastao prilikom korišćenja bespilotnih vazduhoplova, a koji je ugrozio ili koji je mogao da ugrozi ...

... bezbednost vazdušnog saobraćaja ...

... kao i bezbednost lica i imovine ...

... vlasnik, odnosno korisnik je dužan da prijavi najkasnije 72 sata od nastanka događaja.

i Cilj prijavljivanja događaja je sprečavanje nezgoda kroz širenje saznanja, a ne pripisivanje krivice ili odgovornosti.

Gde mogu dodatno da se informišem?

Plan upotrebe vazdušnog prostora (AUP), Zbornik vazduhoplovnih informacija (AIP), kao i NOTAM poruke dostupni su na <http://www.smatsa.rs>

Plan upotrebe vazdušnog prostora

Zbornik vazduhoplovnih informacija

Ostale relevantne informacije možete dobiti na zvaničnoj internet prezentaciji Direktorata civilnog vazduhoplovstva Republike Srbije ili putem mejla.

<http://www.cad.gov.rs>

drones@cad.gov.rs

Bezbedno upravljaj bespilotnim vazduhoplovom. Odgovornost je tvoja!

Na koje se bespilotne vazduhoplove pravilnik ne primenjuje?

Ne primenjuje se na letenje u zatvorenom prostoru

Pod uslovom da njihova maksimalna brzina ne prelazi 19 m/s i da ne mogu da postignu kinetičku energiju veću od 80 J

I da je maksimalna masa na poletanju između 250g i 150kg

Bespilotni vazduhoplov koji je manji od 250g **NE SME**:

- da leti iznad ljudi i u blizini ljudi (nikako na manje od 5m);
- da leti na visinama većim od 100m;
- da leti u blizini značajnih objekata (policija, vojska, kazneno-popravne ustanove, državni objekti, vodovod, elektrane, trafo stanice) bliže od 500m bez odobrenja;
- da leti tako da ugrožava javni red i mir, kao i privatnost lica.

Kako se bespilotni vazduhoplovi razvrstavaju?

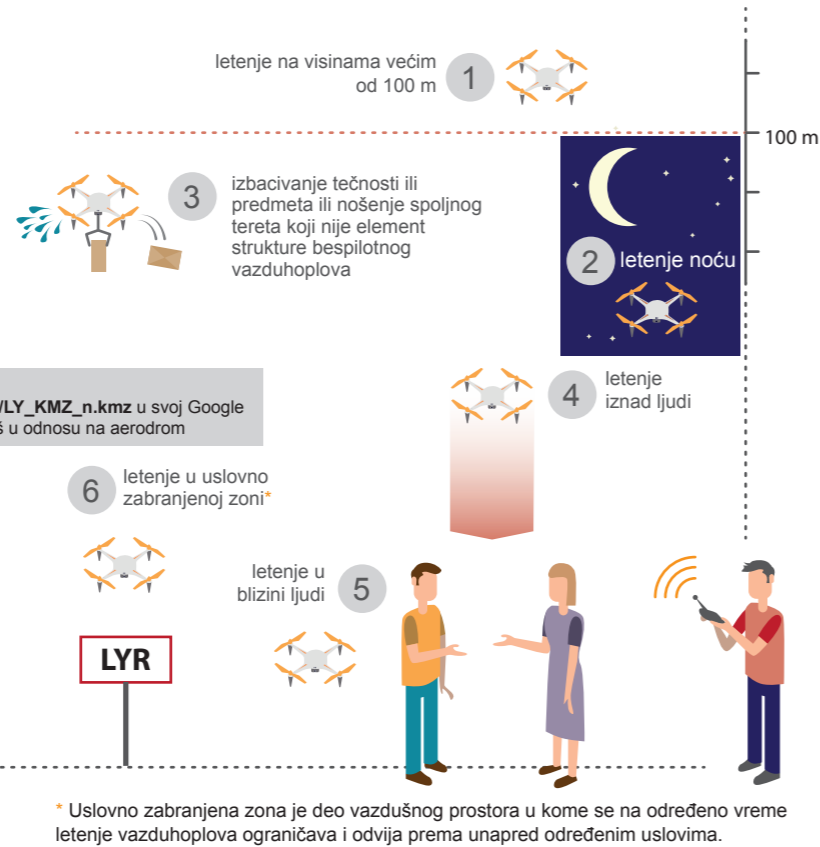
Razvrstavaju se na četiri kategorije prema maksimalnoj masi na poletanju (MTOM):

Kategorija 1	Kategorija 2	Kategorija 3	Kategorija 4
0,25 kg < MTOM < 0,9 kg	0,9 kg < MTOM < 4 kg	4 kg < MTOM < 25 kg	25 kg < MTOM < 150 kg

Koji bespilotni vazduhoplovi se upisuju u evidenciju vazduhoplova?

Ovo su situacije u kojima se let odobrava bez obzira na kategoriju vazduhoplova.

U evidenciju vazduhoplova koju vodi Direktor, upisuju se svi bespilotni vazduhoplovi koji pripadaju kategorijama 3 i 4, kao 1 i 2, u sledećim slučajevima

Koje su dužnosti operatera bespilotnog vazduhoplova?

Da obezbedi tokom leta bezbednu udaljenost od prepreka.

Da pre leta prikupi sve potrebne informacije za bezbedno obavljanje leta.

Da se pre leta uveri u ispravnost sistema, kao i da proveri stanje baterija (goriva).

Da ne bude u psihofizičkom stanju koje ga onemogućava da bezbedno upravlja.

Da njegov let ne ugrožava život, zdravlje, imovinu ljudi i ne remeti javni red i mir.

Da let obavlja u granicama alociranog prostora i da je dostupan nadležnoj jedinici kontrole letenja.

Da obezbedi da sva oprema bude na odgovarajući način pričvršćena.

Koja pravila operater treba da poštuje za bezbedno korišćenje bespilotnog vazduhoplova?

Da ne prekorači dozvoljenu horizontalnu udaljenost leta i operatera od 500 m bez odobrenja.*

Da ne prekorači dozvoljenu visinu leta od 100 m iznad tla bez odobrenja.*

Da ne leti vazduhoplovom direktno iznad ljudi bez odobrenja.*

Da obezbedi da horizontalna udaljenost od ljudi ne bude manja od 30 m bez odobrenja.*

Nije dozvoljeno upravljanje sa ili iz objekta u pokretu, kao i upravljanje sa više bespilotnih vazduhoplova istovremeno.

TI SI ODGOVORAN ZA SVOJU I TUDU BEZBEDNOST!

Da obavlja let vazduhoplovom u uslovima vidljivosti koji omogućavaju da vazduhoplov bude u njegovom vidnom polju, da je neprekidno u vizuelnom kontaktu sa vazduhoplovom bez korišćenja spoljnih optičkih ili elektronskih pomagala bez odobrenja.*

Zabranjeno je izbacivanje tečnosti i predmeta iz bespilotnog vazduhoplova, kao i nošenje spoljnog tereta koji nije element strukture i opreme tog bespilotnog vazduhoplova bez odobrenja.*

Bespilotnim vazduhoplovom je zabranjen prevoz ljudi, životinja i opasnih materija.

* Direktor civilnog vazduhoplovstva može u zavisnosti od okolnosti svakog pojedinačnog slučaja da odobri let, uzimajući naročito u obzir tehničke mogućnosti i opremljenost bespilotnog vazduhoplova, kao i bliže karakteristike prostora u kome je planirano letenje.

Let u blizini značajnih objekata

Nije dozvoljeno korišćenje bespilotnog vazduhoplova na horizontalnoj udaljenosti manjoj od 500 m od značajnih infrastrukturnih objekata, državnih i ostalih ustanova, saobraćajnih sredstava i sl, osim ako je vlasnik, odnosno operater bespilotnog vazduhoplova pribavio odobrenje vlasnika ili korisnika objekta.

Ne leteti bliže od 30m od ljudi bez odobrenja Direktora.

Koji su uslovi za letenje na aerodromu i u njegovoj blizini?

Tip aerodroma	Uslovi za letenje	Udaljenost od objekta
mali aerodromi (svi sportski aerodromi i heliodromi)	Za letenje van granica aerodroma, a u njegovoj blizini potrebno je odobrenje Direktora, kao i obavezna alokacija vazdušnog prostora, i to za velike aerodrome u poluprečniku od 5km, a za male aerodrome 1,5km od referentne tačke aerodroma ili heliodroma (ARP)	1,5 km
veliki aerodromi:		5 km
- Beograd/Nikola Tesla		
- Beograd/Batajnica - Pukovnik - pilot Milenko Pavlović		
- Kraljevo/Morava		
- Niš/Konstantin Veliki		
- Vršac		
- Užice/Ponikve		

Zahtev za alokaciju se podnosi najkasnije dva radna dana pre planiranog leta, putem faksa, elektronske pošte, korišćenjem aplikacije ili internet platforme, ako je ista dostupna.

Ko gde može da leti?

Rejon leta bespilotnog vazduhoplova je deo vazdušnog prostora u kome bespilotni vazduhoplov leti. Kategorija bespilotnog vazduhoplova bliže određuje u kojim rejonima je dozvoljeno njegovo korišćenje.

Kategorija	Rejon I	Rejon II	Rejon III	Rejon IV	USLOVNO ZABRANJENE ZONE
1	✓	✓	✓	✓	!
2	✓	✓	✓	✓	!
3	✓	✓	!	✗	!
4	✓	✓	✗	✗	!

Letenje je dozvoljeno samo uz prethodno odobrenje Direktora

Letenje nije dozvoljeno